

Български език с Драко и Мими за многоезични деца

Анастасия Новикова/Даниела Камаринчева

в сътрудничество с Русин Коцев, Яна Ленова, Ани Керезова

Ръководител на проекта: Пенка Ангелова

Консултанти: Хана Клагес, Стоян Буров

Модул
Минало неопределено време

Проект *Language Against Dropout* № 2015-1-BG01-KA201-014306

Internationale
Elias Canetti
Gesellschaft

СЪДЪРЖАНИЕ
МОДУЛ МИНАЛО НЕОПРЕДЕЛЕНО ВРЕМЕ

Номер	Име на игра	Допълнителна граматика	Лексика	Забележка
1	(203; 6-годишни) Изненадата на Мими		Хранене	Минало неопределено време (въвеждане) Важно е, преди да се играе тази игра, да се вземат игри, в които Мими не участва, за да има ефект на изненада. Следващата игра „Пакостите на Мими” да се играе на следващия учебен ден.
2	(204; 6-годишни) Пакостите на Мими		Жилище и мебели	
3	(205; 6-годишни) Мими е почистила		Жилище и мебели	
4	(206; 6-годишни) По следите на Мими	Предлози <i>В</i> и <i>ПРЕЗ</i> (с пространствено значение)	Жилище и мебели	
5	(208; 6-годишни) Кой какво е купил		Училище (учебни принадлежности) Речев етикет	
6	(209; 6-годишни) Ние сме артисти		Приказен свят, Ежедневие, Хранене	
7	(214; 6-годишни) Какво се е случило			Разказ по въображение
8	(217; 6-годишни) Ял ли си някога...			
9	(235; 6-годишни) Мишка калпазанка		Музика	Преди тази игра децата трябва да бъдат запознати с музикални инструменти и понятието

				оркестър (виж игри 231, 232 от материалите за 6-годишни деца и игра 130 от материалите за 5-годишни деца в допълнителни игри)
ДОПЪЛНИТЕЛНИ ИГРИ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА ЛЕКSIKA НА ТЕМА МУЗИКА, НЕОБХОДИМА ЗА ИГРА 9 МИШКА КАЛПАЗАНКА				
1	(231, 6-годишни) Музика		Музика	
2	(232; 6-годишни) Драко и музикалните инструменти	Съгласуване по модела: член. прил. + същ. (м.р., ж.р. и ср.р.) + съм + прил. име	Музика	
3	(130, 5-годишни) Музика	Предлог <i>НА</i> (с инструментално значение)	Музика	

ИГРА 1

Изненадата на Мими

(игра 203, материали за 6-год. деца)

Задачи/дейности: Назоваване на действия	Речник Хранене
Материали: кафе, айрян	Граматика Минало неопределено време (въвеждане)
Подготовка: Да се приготвят горепосочените материали. П да приготви кафе и айрян и да ги сложи в шкафа.	Свързана реч и литература Звукова култура
Лексика: (да) <i>направя</i> , позната лексика	
Описание на играта: Забележка: Важно е между тази игра и играта „Оцвети и свържи противоположностите“ да има две игри (от Звукова култура или от Типови игри), в които Мими не участва, така че тази игра да бъде последна за ситуацията, за да може играта „Пакостите на Мими“ да се играе на следващия ден. Телефонът звъни. П: <i>О, здравей, Мими. Какво казваш? Направила си ни изненада? Благодаря, сега ще видим какво си ни направила. Дочуване! Към децата: Деца, как мислите, каква ли е изненадата? Знаете ли?</i> Децата изказват предположения или казват, че не знаят. П: <i>Да, никой не знае каква е изненадата, защото никой не е видял какво е направила Мими. Нека да видим. Тя ми каза, че изненадата е в шкафа.</i> П отваря шкафа и изважда кафето и айряна. П: <i>Да, Мими е направила кафе и айрян. Кафето е направила за мене. А за вас е направила айрян.</i> П раздава на децата айряна. Идва Драко. Драко: <i>Чух, че Мими е направила изненада за вас и за госпожата. Как изненада вас, деца, сигурно ви е поканила на кино?</i> Децата: <i>Не, направила е айрян.</i> Драко: <i>А как изненада госпожата, деца? Сигурно ѝ е донесла цветя?</i> Децата: <i>Не, направила е кафе.</i> Драко: <i>Чудесно! И аз мога да ви изненадам някой път.</i>	

ИГРА 2

Пакостите на Мими

(игра 204, материали за 6-год. деца)

<p>Задачи/дейности: Назоваване на действия</p>	<p>Речник Жилище и мебели</p>
<p>Материали: РЛ127, РЛ128</p>	
<p>Подготовка: Да се приготвят горепосочените материали. РЛ са за П.</p>	<p>Граматика Минало неопределено време Свързана реч и литература Звукова култура</p>
<p>Лексика: (да) счупя, (да) направя, играя, пакост, наказан, позната лексика</p>	
<p>Описание на играта:</p> <p>П: Драко, ти виждал ли си скоро Мими? Драко: Да. Мими е наказана и не може да дойде да играем. П: Ех, какво се е случило? Драко: Мими е играла на криеница и е направила големи пакости. П: Къде е играла Мими, на двора ли? Драко: Мими е играла на криеница с една мишка в кухнята, влизала е в шкафовете и е направила големи пакости. П: О, играла е в кухнята? Там не е място за игра. Драко: Да, затова е направила много пакости. П: О, сигурно е направила много пакости. Какво точно е направила Мими? Драко: Сега ще ви покажа. Вижте колко е хубава кухнята на Милеви. Всичко е подредено, няма нищо счупено. (Показва картинката с подредената кухнята.) Аз направих снимка на кухнята след криеницата и може заедно да видим какви пакости е направила Мими. (Показва картинката със счупените предмети.) Мими е счупила чашите. (Показва.) Мими е счупила чиниите. (Показва.) Мими е съборила вазата. (Показва.) Затова Мими е наказана и не може да дойде да играем. Сега отивам да видя какво прави Мими. Движдане, деца! П: Телефонът звъни! Я да видим кой се обажда. Ало, да! Ванеса, ти ли си? Не, Мими не е при нас, защото е наказана и не може да дойде да играем. Трябвало е да дойде при теб? О, няма да може. Към децата: Децата, Ванеса пита защо е наказана Мими. Децата: Защото е направила много пакости. П: Ванеса пита как така Мими е направила пакости. Тя е толкова послушна и кротка. А къде е направила големи пакости? Децата: В кухнята. П (към децата): Ванеса пита да не би Мими да е готвила в кухнята. Децата: Не, Мими е играла в кухнята. П: Искаш да разбереш какво точно е направила Мими? Мими е играла на криеница в</p>	

кухнята. Към децата: Нека да кажем на Ванеса какви пакости е направила Мими. (Показва картинката със счупените предмети един по един.) Какво е направила Мими с чашите?

Децата: Мими е счупила чашите.

П: Какво е направила Мими с чиниите?

Децата: Мими е счупила чиниите.

П: А какво е направила Мими с вазата?

Децата: Мими е съборила вазата.

П: Затова Мими е наказана и не може да дойде да играем. Драко отиде да види какво прави Мими. Искаш после да ти се обадим и да ти разкажем как е Мими? Добре, Ванеса. Дочуване!

ИГРА 3

Мими е почистила

(игра 205, материали за 6-год. деца)

<p>Задачи/дейности: Назоваване на действия</p>	<p>Речник Жилище и мебели</p>
<p>Материали: РЛ127, РЛ128</p>	
<p>Подготовка: Да се приготвят горепосочените материали. РЛ са за П.</p>	<p>Граматика Минало неопределено време Свързана реч и литература Звукова култура</p>
<p>Лексика: (да) почистя, (да) събера, (да) изхвърля, (да) вдигна, съд, счупен, позната лексика</p>	
<p>Описание на играта:</p> <p>Идва Драко.</p> <p>Драко: Здравейте отново, деца! Ходих при Мими и имам една добра новина. Искате ли да я чуете?</p> <p>Децата: Да.</p> <p>Драко: Мими вече не е наказана и знаете ли защо?</p> <p>П: Не, Драко, разкажи ни.</p> <p>Драко: Мими вече не е наказана, защото е почистила кухнята. Сега ще ви покажа. (Показва снимката със счупените предмети в кухнята и я поставя на таблото.) Така е изглеждала кухнята, след като Мими е играла на криеница. А сега погледнете тук. (Показва картинката с подредената кухня на Милеви.)</p> <p>Тук на пода няма нищо, защото Мими е събрала счупените съдове и ги е изхвърлила. Вижте вазата.</p> <p>Мими е вдигнала вазата.</p> <p>Погледнете шкафовете. Мими ги е затворила.</p> <p>Накрая е почистила пода и масата. Вижте, там вече няма вода.</p> <p>П: Много добре е направила, че накрая е почистила.</p> <p>Драко: Сега кухнята отново е подредена и Мими не е наказана вече.</p> <p>П: Трябва да се обадим на Ванеса и да ѝ кажем добрата новина. (Набира номер.) Ало, Ванеса! Здравей! Имаме една чудесна новина. Мими вече не е наказана. Тя е поправила пакостите, които е направила. Сега ще ти разкажем. Деца, какво е направила Мими?</p> <p>Децата: Мими е събрала счупените съдове. (Ако за децата думата „съдове“ е непозната, да отговорят с изброяване.)</p> <p>П: И какво е направила още?</p> <p>П може да показва съответните предмети, за да подсети децата.</p> <p>Децата: Изхвърлила е счупените съдове.</p>	

П: Направила ли е още нещо Мими?

Децата: Да, вдигнала е вазата. Затворила е шкафовете. Почистила е пода и масата.

П: Да, Ванеса, сега кухнята отново е подредена и Мими не е наказана вече. Скоро Мими ще може да дойде, за да си играем. Ще дойде и при теб на гости. Дочуване, Ванеса!

Драко: Аз отивам при Мими, за да си играем навън.

Забележка: Следващата игра „По следите на Мими“ трябва да се играе в друг ден. Ако играта „Мими е почистила“ не е последна за деня, след нея може да се включи фонетична, подвижна игра или игра от Типови игри.

ИГРА 4

По следите на Мими

(игра 206, материали за 6-год. деца)

<p>Задачи/дейности: Назоваване на действия</p>	<p>Речник</p>
<p>Материали: РЛ129</p>	<p>Жилище и мебели</p>
<p>Подготовка: Да се приготвят горепосочените материали. РЛ е за П.</p>	<p>Граматика Минало неопределено време Предлози <i>В</i> и <i>ПРЕЗ</i> (с пространствено значение) Свързана реч и литература Звукова култура</p>
<p>Лексика: (да) оставя, (да) мина, коридор, хол, кухня, следа</p>	
<p>Описание на играта:</p> <p>Идва Драко.</p> <p>П: Здравей, Драко! Поигра ли си с Мими?</p> <p>Драко: Да, разбира се. Играхме в двора цяла сутрин и понеже беше валил дъжд, целите се изкаляхме. Стана време за обяд. Мими тръгна за вкъщи. Тогава аз видях, че си е забравила топката. Реших да ѝ я занеса. Домът на Милеви е голям и отначало се обърках, не знаех къде да я търся. Но после се сетих. Сецате ли се и вие как я открих? По следите. Лапичките на Мими бяха кални и там, където е минала, имаше кални следи. Ако е оставила следи в стаята, значи Мими е минала през стаята. Хайде сега да разгледаме стаите и да видим през кои стаи е минала Мими и къде е оставила следи. Да започнем с хола. (Показва хола.) Ето, Мими е оставила следи в хола, значи...</p> <p>П: ...е минала през хола.</p> <p>Драко: Точно така! Сега да проверим в останалите стаи. Нека видим в кухнята. (Показва кухнята.) О, ето! Вижте следите! Мими е оставила следи в кухнята, значи... (Дава знак на децата да отговорят)</p> <p>Децата: ...е минала през кухнята.</p> <p>Драко: Браво, деца! Продължаваме по следите на Мими. Нека видим в коридора. (Показва коридора.) Открихте ли следите?</p> <p>Децата: Даа!</p> <p>Драко: Мими е оставила следи в коридора, значи...</p> <p>Децата: ...е минала през коридора.</p> <p>Драко: Всички следи водеха към стаята на баба Люба и дядо Иван. Почуках на вратата, Мими ми отвори и аз ѝ върнах топката. Тя много ми благодари.</p>	

Разбрахте ли как намерих Мими? Как разбрах, че е минала през кухнята?

П: *Защото Мими е оставила следи в кухнята.*

Драко: *Деца, как разбрах, че Мими е минала през коридора?*

Децата: *Защото Мими е оставила следи в коридора.*

Драко: *Деца, как разбрах, че Мими е минала през хола?*

Децата: *Защото Мими е оставила следи в хола.*

Драко: *Точно така, вървах по следите, които Мими е оставила. Знаете ли, че индианците от малки се учат на това да познават по следите кой е минал. И вие бяхте като истински индианци.*

ИГРА 5

Кой какво е купил

(игра 208, материали за 6-год. деца)

<p>Задачи/дейности: Назоваване на действия. Усвояване на етикетни формули за молба и искане</p>	<p>Речник Училище (учебни принадлежности) Речев етикет</p>
<p>Материали: предмети от детската градина (моливи, флумастери тетрадки, книжки и др.) толкова на брой, колкото са децата в групата.</p>	<p>Граматика Минало неопределено време</p>
<p>Подготовка: Да се приготвят горепосочените материали. Зад параван (важно е да не се вижда процесът на купуването) да се поставят нещата, които Мими ще продава.</p>	<p>Свързана реч и литература Звукова култура</p>
<p>Лексика: (да) купя, позната лексика</p>	
<p>Описание на играта:</p> <p>П: Деца, днес ще си поиграем на книжарница. Мими ще е продавачката, а вие трябва да купите различни неща от нея. Трябва обаче да купите само един предмет. След това ще ми кажете какво сте си купили. Готови ли сте?</p> <p>Деца: Да.</p> <p>Децата се изреждат, влизат при Мими зад паравана и всеки си купува нещо. Препоръчително е да има диалог между Мими и децата. Например:</p> <p>Мими: Добър ден!</p> <p>Дете 1: Добър ден!</p> <p>Мими: Какво искаш да купиш?</p> <p>Дете 1: Моливи.</p> <p>Мими: Разбира се, заповядай!</p> <p>Дете 1: Благодаря, довиждане!</p> <p>След като всяко дете купи нещо, П подрежда децата в кръг, като застава между тях. Всяко дете държи закупения предмет така, че да се вижда от останалите.</p> <p>П: Сега ще направим верижка. Всеки ще каже какво е купило другарчето до него. Ето, аз започвам. Ани е купила лепило (примерен вариант). Ани, сега е твой ред.</p> <p>Ани: Айше е купила молив (например).</p> <p>Така моделът се повтаря от всички деца.</p>	

ИГРА 6

Ние сме артисти

(игра 209, материали за 6-год. деца)

<p>Задачи/дейности: Назоваване на действия и обекти</p>	<p>Речник Приказен свят</p>
<p>Материали: с налични материали – памук, хартия и др., да се изработят шапки и бради за джуджетата; картинка със сюжет от приказката „Снежанка и седемте джуджета“ (може илюстрация от самата книжка)</p>	<p>Ежедневие Хранене</p>
<p>Подготовка: Да се приготвят горепосочените материали. Да се изработят шапки и бради за джуджетата.</p>	<p>Граматика Минало неопределено време</p> <p>Свързана реч и литература</p> <p>Звукова култура</p>
<p>Лексика: ям, пия, сядам, спя, режа</p>	
<p>Описание на играта:</p> <p>П: Деца, днес ще бъдем артисти. Спомняте ли си от коя приказка е тази картинка? (П показва картинка със сюжет от приказката „Снежанка и седемте джуджета“.)</p> <p>Децата: От „Снежанка и седемте джуджета“.</p> <p>Драко: О, аз не я знам тази приказка.</p> <p>П: Тогава слушай внимателно. Аз ще разкажа за срещата на джуджетата със Снежанка. Цял ден джуджетата копали руда в планината. Когато се стъмнило, те се завърнали в къщичката си. Били гладни и уморени. Запалили седемте свещички и в стаята станало светло.</p> <p>Тогава едното джудже видяло, че купичката му е почти празна и казало: „Някой е ял от купичката ми“.</p> <p>Другото джудже видяло, че чашката му е почти празна и казало: „Някой е пил от чашката ми“.</p> <p>Третото джудже видяло, че столчето му е отместено настрани и казало: „Някой е сядал на столчето ми“.</p> <p>Четвъртото джудже видяло, че лъжичката му е мръсна и казало: „Някой е ял с лъжичката ми“.</p> <p>Петото джудже видяло, че ножчето му е мръсно и казало: „Някой е рязал с ножчето ми“.</p> <p>Шестото джудже видяло, че хлебчето му е отчупено и казало: „Някой е ял от хлебчето ми“.</p> <p>Седмото джудже видяло, че възглавницата му е смачкана и казало: „Някой е спал в леглото ми“.</p> <p>Така всички разбрали, че някой е влизал в къщичката им.</p> <p>Драко: Много интересна приказка. Искам и аз да участвам в нея.</p> <p>П: За да бъдеш артист, трябва много добре да знаеш приказката. Нека да видим дали си я запомнил. Аз ще разказвам, а ти ще казваш думите на джуджетата.</p>	

Цял ден джуджетата копали руда в планината. Когато се стъмнило, те се завърнали в къщичката си. Били гладни и уморени. Запалили седемте свещички и в стаята станало светло. Тогава едното джудже видяло, че купичката му е почти празна и казало...

Драко: „Някой е ял от купичката ми“.

П: Другото джудже видяло, че чашката му е почти празна и казало...

Драко: „Някой е пил от чашката ми“.

П: Третото джудже видяло, че столчето му е отместено настрани и казало...

Драко: „Някой е сядал на столчето ми“.

П: Четвъртото джудже видяло, че лъжичката му е мръсна и казало...

Драко: „Някой е ял с лъжичката ми“.

П: Петото джудже видяло, че ножчето му е мръсно и казало...

Драко: „Някой е рязал с ножчето ми“.

П: Шестото джудже видяло, че хлебчето му е отчупено и казало...

Драко: „Някой е ял от хлебчето ми“.

П: Седмото джудже видяло, че възглавницата му е смачкана и казало...

Драко: „Някой е спал в леглото ми“.

П: Така всички разбрали, че някой е влизал в къщичката им.

П: Браво, Драко, справи се отлично! А сега децата ще станат артисти. Аз ще им сложа джуджешки шапки и джуджешки бради, а те ще казват думите на джуджетата. Ето тук ще бъде къщичката на джуджетата. (П поставя няколко столчета, като така обособява място от занималнята.) Започваме.

П разпределя ролите на джуджетата и децата заучават съответните реплики. П подготвя децата (ако има подходящи предмети, които биха могли да бъдат инструменти на джуджетата; може да им сложи торбичка през рамо, кърпа на врата и др.), които ще влязат в ролята на джуджетата.

П повтаря приказката, като децата казват репликите на джуджетата. Ако П прецени, може да показва съответните предмети, които да ориентират децата.

ИГРА 7

Какво се е случило

(игра 214, материали за 6-год. деца)

Задачи/дейности: Назоваване на действия	Речник
Материали: ОИ214 (ОИ214-1 – ОИ214-8)	Граматика
Подготовка: Да се приготвят горепосочените материали.	Минало неопределено време Свързана реч и литература Звукова култура
Лексика: мече, мед, дете, кетчуп, мляко, мъж, гипс, играчка, ям, пия, чупя	
<p>Описание на играта:</p> <p>П: Драко, искаш ли заедно с децата да разгледаме тези картинки? Ти ще ни кажеш какво се е случило. Нали си магьосник и знаеш всичко.</p> <p>Драко: Добре, ще се постарая. Децата ще ми помагат.</p> <p>П показва картинките, като се обръща с въпроси към Драко и децата.</p> <p>П: Какво виждате на тази картинка? (Показва картинката на глава на мече с муцунка, изцапана с мед.)</p> <p>Децата/Драко: Мече.</p> <p>П: Какво има мечето по муцунката си?</p> <p>Децата/Драко: Мед.</p> <p>П: Защо има мед?</p> <p>Децата/Драко: Защото е яло мед.</p> <p>П: Точно така, мечето е яло мед. (Показва картинката на мече, което яде мед.)</p> <p>П: Какво виждате на тази картинка? (Показва картинката на главата на Мими с муцунка, изцапана с мляко.)</p> <p>Децата/Драко: Мими.</p> <p>П: Какво има Мими по муцунката си?</p> <p>Децата/Драко: Мляко.</p> <p>П: Защо има мляко?</p> <p>Децата/Драко: Защото е пила мляко.</p> <p>П: Точно така, Мими е пила мляко. (Показва картинката на Мими с купичка мляко.)</p> <p>П: Какво виждате на тази картинка? (Показва картинката на глава на дете с кетчуп около устата.)</p> <p>Децата/Драко: Дете.</p> <p>П: Какво има детето по устата си?</p> <p>Децата/Драко: Кетчуп.</p> <p>П: Защо има кетчуп?</p>	

Децата/Драко: *Защото е яло кетчуп.*

П: *Точно така, детето е яло кетчуп. (Показва картинката на дете с кетчуп.)*

П: *Какво виждате на тази картинка? (Показва картинката на мъж със счупен крак.)*

Децата/Драко: *Мъж.*

П: *Какво има мъжът на крака си?*

Децата/Драко: *Гипс.*

П: *Защо има гипс на крака?*

Децата/Драко: *Защото си е счупил крака.*

П: *Точно така, мъжът си е счупил крака.*

П: *Какво виждате на тази картинка? (Показва картинката на дете, което плаче, със счупена количка до него.)*

Децата/Драко: *Дете.*

П: *Какво прави детето?*

Децата/Драко: *Плаче.*

П: *Защо плаче?*

Децата/Драко: *Защото си е счупило количката.*

П: *Точно така, детето си е счупило количката.*

Забележка: Важно е Драко да подава правилната конструкция. След всяка картинка Драко да казва ясно изречението с „защото“. Децата участват само ако могат да отговорят. Драко трябва да бъде водещият, тъй като подава модела.

Идва Мими.

Мими: *А, какви интересни картинки.*

П: *Да, ние сега ги гледахме.*

Мими: *А защо това мече има мед по муцунката, деца?*

Децата: *Защото е яло мед.*

Мими: *А, това съм аз, с мляко по муцунката. А вие разбрахте ли защо имам мляко по муцунката?*

Децата: *Защото си пила мляко.*

Мими: *Да, и млякото беше много вкусно. А защо детето има кетчуп по устата?*

Децата: *Защото е яло кетчуп.*

Мими: *А защо този мъж има гипс на крака?*

Децата: *Защото си е счупил крака.*

Мими: *А защо това дете плаче?*

Децата: *Защото си е счупило играчката.*

Мими: *Благодаря, деца. Сега и аз разбрах какво се е случило на тези картинки.*

ИГРА 8

Ял ли си някога...

(игра 217, материали за 6-год. деца)

<p>Задачи/дейности: Задаване и отговаряне на въпроси</p>	<p>Речник</p>
<p>Материали: Няма.</p>	<p>Граматика Минало</p>
<p>Подготовка: Няма.</p>	<p>неопределено време</p> <p>Свързана реч и литература</p> <p>Звукова култура</p>
<p>Лексика: ям, пия, ходя</p>	
<p>Описание на играта:</p> <p>Мими: Драко, ти летиш и ходиш на много места, видял си различни неща, може ли да те попитам нещо?</p> <p>Драко: Да, Мими.</p> <p>Мими: Пил ли си розово мляко?</p> <p>Драко: Да, пил съм.</p> <p>Мими: А аз никога не съм пила. А вие пили ли сте розово мляко, деца? Децата отговарят.</p> <p>Мими: А ходил ли си в Африка, в топлите страни?</p> <p>Драко: Да, ходил съм.</p> <p>Мими: Аз никога не съм ходила. Вие ходили ли сте в Африка, деца? Децата отговарят.</p> <p>Мими: А ял ли си пица с бонбони?</p> <p>Драко: Да, ял съм.</p> <p>Мими: Аз никога не съм яла. Вие яли ли сте пица с бонбони, деца? Децата отговарят.</p> <p>Мими: А ходил ли си в Шоколадовото царство?</p> <p>Драко: Да, ходил съм.</p> <p>Мими: Аз никога не съм ходила. Вие ходили ли сте в Шоколадовото царство, деца? Децата отговарят.</p> <p>Мими: А пил ли си сок от кокичета?</p> <p>Драко: Да, пил съм.</p> <p>Мими: Аз никога не съм пила. А вие пили ли сте сок от кокичета, деца? Децата отговарят.</p>	

Мими: *А ял ли си торта от зеле?*

Драко: *Да, ял съм.*

Мими: *Аз никога не съм яла. Вие яли ли сте торта от зеле, деца?*

Децата отговарят.

П: *Деца, сега вие може да питате Драко и Мими.*

Децата задават въпроси на Драко и Мими.

ИГРА 9

Мишка калпазанка

(игра 235, материали за 6-год. деца)

<p>Задачи/дейности: Назоваване на действия</p>	<p>Речник Музика</p>
<p>Материали: ОИ235 (ОИ235-1 – ОИ235-5), Г4 (или играчка мишка)</p>	<p>Граматика Минало</p>
<p>Подготовка: Да се приготвят горепосочените материали.</p>	<p>неопределено време</p> <p>Свързана реч и литература</p> <p>Звукова култура</p>
<p>Лексика: (да) нагрiza, (да) скъсам, (да) изцапам, (да) пробия, (да) разпиляя, (да) направя, цигулка, барабан, нота, струна</p>	
<p>Описание на играта:</p> <p>Драко: <i>Знаете ли, деца, че пак ходих в залата, където репетира оркестъра, и представите си какво стана. Видях, че някой се е промъкнал и е направил доста бели. Но вие не знаете, че аз освен магьосник съм и детектив, затова реших да се заема със случая. Ето какво открих. Разходих се из стаята и видях, че някой е нагризал сандвича на диригента. (Показва картинката.)</i></p> <p><i>Продължих разследването и видях, че някой е скъсал струните на цигулката. (Показва картинката.)</i></p> <p><i>Пакостите не свършват дотук. Видях, че някой е пробил барабана. (Показва картинката.)</i></p> <p><i>До барабана някой беше разпилял нотите на оркестъра. (Показва картинката.)</i></p> <p><i>Трябваше да разбере как е влязъл натрапникът. Огледах вратата и видях, че някой е направил дупка в нея. (Показва картинката.)</i> <i>Тогава реших да погледна в барабана. Вижте какво намерих. (Показва картинката на мишка/играчка.)</i></p> <p>Идва Мими.</p> <p>Мими: <i>Какво правите?</i></p> <p>Драко: <i>Разказах на децата как една мишка е влязла в стаята с инструментите на оркестъра и е направила много бели.</i></p> <p>Мими: <i>Какви бели може да направи една мишка?</i></p> <p>Драко: <i>В стаята беше сандвичът на диригента. Можеш ли да познаеш какво е станало с него?</i></p> <p>По време на диалога П показва съответните картинки.</p> <p>Мими: <i>Мишката е нагризала сандвича на диригента.</i></p> <p>Драко: <i>Точно така, мишката е нагризала сандвича на диригента. Но не само това. Повредила е и цигулката.</i></p> <p>Мими: <i>Как така е повредила цигулката?</i></p>	

Драко: Деца, кажете на Мими какво е направила мишката на цигулката.

Децата: Скъсала е струните.

Драко: Пакостите не свършват дотук. Деца, какво е направила мишката на барабана?

Децата: Пробила е барабана.

Драко: Да, а какво е направила с нотите на оркестъра?

Децата: Разпиляла е нотите на оркестъра.

Мими: Но вратата е заключена, как е влязла в стаята?

Драко: Как е влязла в стаята, деца?

Децата: Направила е дупка във вратата.

Накрая П може да зададе допълнителен въпрос на децата: *Какво още може да е направила мишката, което Драко да не е забелязал?*

ДОПЪЛНИТЕЛНИ ИГРИ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА ЛЕКСИКА НА ТЕМА МУЗИКА, НЕОБХОДИМА ЗА ИГРА 9 МИШКА КАЛПАЗАНКА

ИГРА 1

Музика

(игра 231, материали за 6-год. деца)

Задачи/дейности: Назоваване на музикални инструменти и разпознаване на звученето им	Речник Музика
Материали: снимки Д7, Д24, Д33, Д25, Д27 (по възможност истинско дайре), видеа с музикални инструменти: Пиано – https://www.youtube.com/watch?v=n4JD-3-UAzM Цигулка – https://www.youtube.com/watch?v=mICYHzeJz1Y Барабан, на който се свири с палки: https://www.youtube.com/watch?v=L-So4DLdvGc Барабан, на който се свири с ръце: https://www.youtube.com/watch?v=hnMUKggd1_U Дайре – https://www.youtube.com/watch?v=5bHo2YKDWZ0 Тромпет – https://www.youtube.com/watch?v=af9y7lqxYCU компютър	Граматика Свързана реч и литература Звукова култура
Подготовка: Да се приготвят горепосочените материали.	
Лексика: пиано, цигулка, барабан, тромпет, дайре, струна, палка, клавиш, звуча	
Описание на играта:	
Забележка: Тази игра може да заеме цяла ситуация.	
Мими: <i>Знаете ли, че Нина може да свири на пиано. Знаете ли какво е пиано?</i> Децата отговарят.	
П: <i>Да, пианото е музикален инструмент. (Показва картинката.) Пианото има черни и бели клавиши. Може ли някой от вас да свири на пиано?</i> Децата отговарят.	
П: <i>Чуйте как звучи пианото. (П пуска видео.)</i>	
П: <i>Сега ще се запознаем и с други музикални инструменти. Това е цигулка. (Показва картинката.) Тя има струни. А това е лък. Когато движим лъка по струните, звучи нежна музика. Виждали ли сте как се свири на цигулка?</i> Децата отговарят.	
П: <i>Чуйте как звучи цигулката. (П пуска видео.)</i>	
П: <i>А това е барабан. (Показва картинката.) Има различни барабани. На някои се свири с палки, а на други – с ръце. Чуйте как звучи барабанът. (П пуска 2 видеа – барабан, на който се свири с палки, и барабан, на който се свири с ръце.)</i>	

П: *А това е дайре. (Показва картинката/истинско дайре по възможност.) Дайрето е кръгло и звучи звънливо. Виждали ли сте дайре?*

Децата отговарят.

П: *Чуйте как звучи дайрето. (П пуска видео.)*

П: *А това е тромпет. (Показва картинката.) Тромпетът е духов инструмент. На него се свири с уста. Виждали ли сте тромпет?*

Децата отговарят.

П: *Чуйте как звучи тромпетът. (П пуска видео.)*

След това П пуска видеата с инструментите, като минимализира екрана, за да не се вижда самият инструмент. П пита децата: *Кой е този инструмент, който свири в момента?* Децата трябва да отговорят: *(Това е) барабан/цигулка/пиано/тромпет/дайре*. След отговора на децата П връща картината на екрана.

Забележка: Последователността на инструментите да е различна от тази при първото пускане.

ИГРА 2

Драко и музикалните инструменти

(игра 232, материали за 6-год. деца)

<p>Задачи/дейности: Назоваване на музикални инструменти и техните признаци</p>	<p>Речник Музика</p>
<p>Материали: картинки Д44, Д33, Д41, Д42, Д7; слайд на оркестър (например: http://www.worldwideticketing.com/wp-content/uploads/2014/11/vienna-philharmonic.jpg), компютър</p>	<p>Граматика Съгласуване по модела: член. прил. + същ. (м.р., ж.р. и ср.р.) + съм + прил. име</p> <p>Свързана реч и литература</p> <p>Звукова култура</p>
<p>Подготовка: Да се приготвят горепосочените материали.</p>	
<p>Лексика: цигулка, барабан, дайре, тромпет, пиано, нежен, красив, гръмогласен, червен, кръгъл, звънлив, лъскав, стар, жълт, голям</p>	
<p>Описание на играта:</p> <p>Драко: <i>Знаете ли какво е оркестър?</i> Децата отговарят. Ако отговорът не е задоволителен, П да обясни и да покаже снимка – например от посочения линк. Да обясни, че всеки оркестър има диригент, който го ръководи.</p> <p>Драко: <i>Аз ходих на концерт. След концерта музикантите ми показаха инструментите, на които свирят. Първо ми показаха една красива цигулка. (Показва картинката.) Красивата цигулка много ми хареса.</i></p> <p>П: <i>Защо ти хареса красивата цигулка?</i></p> <p>Драко: <i>Защото красивата цигулка е нежна. Свири нежно и мелодично. Деца, а вие какви музикални инструменти познавате?</i> Децата отговарят.</p> <p>Драко: <i>След това ми показаха един червен барабан. (Показва картинката.)</i></p> <p>П: <i>Какъв е червеният барабан?</i></p> <p>Драко: <i>Червеният барабан е гръмогласен. Когато свири, се чува най-силно от всички инструменти.</i></p> <p>П: <i>Разкажи ни и за другите инструменти, Драко.</i></p> <p>Драко: <i>Видях също едно кръгло дайре. (Показва картинката.)</i></p> <p>П: <i>Какво е кръглото дайре?</i></p> <p>Драко: <i>Кръглото дайре е звънливо. Ако някой свири на него, се чува отдалеч.</i></p> <p>П: <i>Само тези инструменти ли видя, Драко?</i></p> <p>Драко: <i>Не, разбира се. Видях също и един жълт тромпет. (Показва картинката.) Той много ми хареса.</i></p> <p>П: <i>Защо ти хареса жълтият тромпет?</i></p> <p>Драко: <i>Жълтият тромпет е лъскав. Накрая видях и едно старо пиано.</i></p>	

П: *И какво е старото пиано?*

Драко: *Старото пиано е голямо. Има много клавиши и свири много хубаво.*

П: *Драко, явно ти е било много интересно.*

Драко: *Да, много се радвам, че се запознах с инструментите в оркестъра. Сега ще отида при оркестъра. Те ще имат репетиция и аз ще ги слушам. Довиждане, деца. Драко си тръгва.*

Идва Мими.

Мими: *Здравейте, деца! Драко ми разказа за срещата си с оркестъра. Каза ми, че е разгледал много музикални инструменти – красива цигулка, лъскав тромпет, червен барабан, старо пиано и звънливо дайре. Каза, че много ги е харесал, но не разбрах защо. Вие може ли да ми кажете? Каква е красивата цигулка – нежна или груба? (Показва картинката.)*

Децата: *Нежна.*

Мими: *Какъв е лъскавият тромпет – жълт или зелен? (Показва картинката.)*

Децата: *Жълт.*

Мими: *Какъв е червеният барабан – тих или гръмогласен? (Показва картинката.)*

Децата: *Гръмогласен.*

Мими: *Какво е звънливото дайре – квадратно или кръгло? (Показва картинката.)*

Децата: *Кръгло.*

Мими: *Какво е старото пиано – голямо или малко? (Показва картинката.)*

Децата: *Голямо.*

Мими: *Чак сега разбрах! Благодаря ви, деца! Отивам при Нина, за да ѝ разкажа за оркестъра и инструментите.*

ИГРА 3

Музика

(игра 130, материали за 5-год. деца)

<p>Задачи/дейности: Назоваване на музикални инструменти и разпознаване на звученето им</p>	<p>Речник Музика</p>
<p>Материали: картинки Д6, Д7, Д8, Д9, Д10, Д11, Д12, ХА55; кратки фрагменти на музика с описаните инструменти (аудиозаписи); видеа с описаните инструменти; компютър Акордеон - https://www.youtube.com/watch?v=EQ-C-XtLDks Арфа - https://www.youtube.com/watch?v=jzR2429G7cY Барабани - https://www.youtube.com/watch?v=RRcXoruN4TQ Китара - https://www.youtube.com/watch?v=kntzQiaFzOQ Пиано - https://www.youtube.com/watch?v=n4JD-3-UAzM Тромпет - https://www.youtube.com/watch?v=af9y7lqxYCU Цигулка - https://www.youtube.com/watch?v=mICYHzeJz1Y</p>	<p>Граматика Предлог <i>НА</i> (с инструментално значение) Свързана реч и литература Звукова култура</p>
<p>Подготовка: Да се приготвят горепосочените материали. Да се намерят аудиозаписи на барабан, тромпет, акордеон, арфа, китарая пиано, цигулка.</p>	
<p>Лексика: <i>свиря на, китара, пиано, цигулка, барабан, тромпет, акордеон, арфа, музикант</i></p>	
<p>Описание на играта:</p> <p>Забележка: Играта може да се раздели на две части: в първия ден да се минат 4 инструмента (всички етапи на работа, описани в играта долу) и на следващия ден други 4 инструмента.</p> <p>П пуска музика (аудиозапис, например на китара). Драко: <i>Мими, каква е тази музика?</i> Мими: <i>Не знаеш ли, Драко? Това е китара (например). Така звучи китарата.</i></p> <p>П оставя настрана куклите Драко и Мими.</p> <p>П: <i>Точно така, това е китара (П показва картинката на китара.) Така звучи китарата.</i> П пуска видео на музикант, който свири на китара. П: <i>Ето, този музикант свири на китара.</i></p> <p>П: <i>Знаете ли какво е това? (П показва следващата картинка – например на пиано.)</i> Децата отговарят. Ако не знаят, отговаря П. П: <i>Това е пиано.</i> П пуска видео на музикант, който свири на пиано. П: <i>Ето, този музикант свири на пиано.</i></p>	

П: *Знаете ли какво е това?* (П показва следващата картинка – например на цигулка)
Децата отговарят. Ако не знаят, отговаря П.

П: *Това е цигулка.*

П пуска видео на музикант, който свири на цигулка.

П: *Ето, този музикант свири на цигулка.*

Продължава се по същия начин с останалите музикални инструменти – барабан, тромпет, акордеон, арфа.

След това П пуска музика, показва картинката на съответния музикален инструмент и пита: *Какво звучи?* Децата трябва да отговорят: *Това е...* (барабан/цигулка/акордеон/пиано/тромпет/китара/арфа).

Забележка: Последователността на инструментите да е различна от тази при първото пускане.

П: *Музикантите могат да свирят на един инструмент, но този музикант може да свири на много инструменти.* (П показва картинката на музиканта и я слага таблото или на масата, добре видима за децата.)

П взема Мими.

П: *Мими, на какъв инструмент искаш да свири музикантът?*

Мими: *На китара.*

П: *Добре.*

П пуска запис на китара.

П оставя Мими и играта продължава с децата по подадения модел.

П: *Деца, хайде сега вие да казвате на какъв инструмент да свири музикантът. На какъв инструмент искате да свири?*

Децата отговарят и П пуска съответната музика.

Изреждат се всички инструменти – китара, пиано, цигулка, барабан, тромпет, акордеон, арфа.

П подрежда картинките на инструментите на масата.

П: *Деца, сега аз ще ви пускам музика, а вие ще ми казвате на какво свири музикантът.*

П пуска музика.

П: *На какво свири музикантът сега?*

Децата отговарят, а посочено от П дете намира картинката на съответния инструмент и я слага на таблото (или само я показва на децата, ако те са около масата.)

Накрая П пуска видео на валса от „Лешникотрошачката“.